

Mahjas Weefis.

Ar pascha wifuschepliga augsta Keisara weleschanu.

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa nedetu.

29. gada-

gahjums.

Maksa ar peesuhstichanu par pasi:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 L.
bet Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bet Peelikuma: par 1/2 gadu — " 85 "

Maksa bet peesuhstichanas Rigā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 L.
bet Peelikuma: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bet Peelikuma: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis teel isdots festbeņemam no plši. 10 sahlet.

Maksa par fludinashanu: par weenas slejas smaltu rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, to tahda rinda eenem, maksa 8 lap.

Redakcija un espezijija Rigā, Ernst Plates bilschu- un grahmatu-dru-latawā un burtu-leetuwē pee Peshera basnizas.

Mahditats. Jaunakhs sinas. Telegrafa sinas. — Gelfshemes sinas: Rigas blehshi. Df Stolas. No Alulfnes. Df Betalwas. No Kriisburgas. Kurfeme. No Sahltes pagasta. Kulbiga. Peterburga. — Ahrfemes sinas: Politikas pabrslats. Bahzija. Franzija. Italtja. Austro-Ungarija. Egipte. — Pagasta weetneclu-pullis. Rigas Latweeschu krahschanas un aisdofchanas lasē. — Peelikuma: Peeshhojums ar Gorillahm. — Graudi un seedi.

Jaunakhs sinas.

"Latweeschu Awischu" leeta Th. Neander kungs rakstijis schejeenas Bahzu awises at-bildi, ko "B. W." ta atstahsta un pahrspreesch: Th. Neander kungs is Jelgawas, jaun-iredsetais "Latweeschu Awischu" augstakais wadons, peesuhstijis pasihstama zirkulara leeta "Rigasche Zeitung'ai" pret mums rakstu, kas pilns prastu rupjibu. Atstahsim wina nepeeklahjibas pee malas, jo netihrumi, kahdi schē mehtati, ir tahdi, ka mehš neturam tos par wehrteem, ka tos ari til ar kahju aiskustina, un apluhkofim, ko tas raksta par paschu leetu. Rakstijais neleeds, ka zirkulars tizis farakstits, ka tas nedots Stefenhagena drukatawai preeksch nodrukashanas, tur ari pateesi nodrukats wajadfigds eksemplards un no rakstijata saņemts preeksch aissuhstichanas mahzitajeem. Til weena sinā wunsch usrahda muhsu sinojumam maldischanos: proti nodrukatais zirkulars tai laita, kad mehš rakstijuschi sawu pahrspreedumu, wehl ne-efot bijis mahzitajeem peesuhstits. Ga nu ari ta buhtu, tad mehš jautajam: kas gan zaur to teel pahrgrosits? Waj zirkulars pateesi nonahzis pee teem, preeksch kureem tas bijis rakstits, ta ir pawisam neswariga leeta. Zirkulara peesuhstichana pate par fewi naw ne kas swarigs, nedf kauns. Ne wis par zirkulara peesuhstichanu mehš rakstijahm, bet par zirkulara faturu. Schim faturam paleel wina swars, weenalga, waj zirkulars tizis mahzitajeem peesuhstits, waj wehlah fadefsinats. Mums zirkulara eksemplars tika peesuhstits ar sinu, ka tahds zirkulars islaists, un mums nebij eemefla domat, ka zirkulars, kas preeksch issuhstichanas nodrukats un jaw dascheem tizis rokās, ne-buhtu issuhstits. Mums schal sinā nebij ne masalas intrefes, flehpt zirkulara ne-issuhstichanu, ja ta mums buhtu bijuse sinama. Mehš ari par ne-issuhstito zirkularu buhtu rakstijuschi itin to paschu, tikween nesazidami, ka zirkulars jaw issuhstits, bet teikdami, ka zirkulars "tikshot" issuhstits.

Ta buhtu wisa starpiba, un zitadi muhsu raksta neweens wahrds nebuhtu bijis pah-

grosams. Un schi masa starpiba ir preeksch Th. Neander kunga Jelgawā eemeflis, lamatees! De latram zefahs jautajums, zaur ko gan issflaidrojams, ka schis "Latweeschu Awischu" angstakais wadons par muhsu pahrspreedumu til toti sakarsejees? Katram tagad jadoma, ka farakstijais pats atfinis sawu zirkularu par ko kaunu un flehpijamu, un wunsch tabehf plihst puschu aif dufmahm, ka mehš zirkulara faturu wilufschē pee deenas gaismas. Kas ihpafchi zirkularā atrodahs, ko wina farakstijais igribejis flehpt, grubti isprotams. Sina, ka "Latweeschu Awischu" abonentu flaits pagahjuschs gaddis masinajees pa tuhstoscheem, naw publikai nelahds noslehpums, un winas dehft nemas nebij wajadfigs, flehpt zirkularu. Ka tagad leekahs, ihstais dufmu zehlons ir, ka zaur zirkulara istahstichanu tizis ispausts, ka par "Latweeschu Awischu" ihsto augstako wadoni iredseta zita persona, ne ka preses wirswaldei preekschā stahdits preeksch apstiprinajuma. Bihf schim mehš ne-udroschinajamees domat, ka tee, kas stahdijuschi Westhorn kungu preses wirswaldei preekschā par jauno redaktoru, pee tam buhtu flehpuschi, ka schis redaktors eezelts til wahrda pehz, un ka ihstais lapas wadons buhs pawisam zita persona. Bet tagad jadoma, ka tahda flehpschana pateesi notikuse, jo zitadi nemas nebuhtu issflaidrojams, kadeht zirkulara fatura issinofchana til breefmigi fadufmojuse mine-tas lapas augstako wadoni un wina beedrus.

"Latweeschu Awischu" jaunais angstakais wadons tomehr leekahs tumfchi fajutis, ka ar nepeeklahjigeem fehshijumeem ween newar attaisnot sawu leetu, nedf ari flehpt, ka ihstis swars weenigi jautajumam, waj mehš pareisi atstahstijuschi zirkulara faturu. Wunsch tabehft ari eedroschinajees, sawa raksta beigās peeshmet, ka mehš esot zirkulara fatura pahrtajijuschi (gefalscht). Behz tahda apwainojuma katrs godigs zilwels-atsihtu par sawu peenahkumu, sikhaki usrahdit un peerahdit, kas ihpafchi no mums buhtu nepareisi atstahstits, bet no tam schis wihrs fargajahs, ka no uguns. Kadeht? Tabehft, ka wina

pahrmetums ir nelaunigi meli. Muhsu atstahstijums pilnigi pareis un ja wajadfigs, mehš to waram parahdit zaur pascha zirkulara nodrukashanu.

Bet weena sinā schis Th. Neander L. Jelgawā zaur sawu augschmineto wehstuli pee "Rig. Ztg' as" eepreezinajis Latweeschus. Behz tahs katrs sin, ka Jelgawas "Latweeschu Awises" tagad dabufschas redaktoru, kahds tahm wajadfigs. Wihrs teescham derigs preeksch schis lapas "augstakas wadischanas".

Egipte. Starp Berlines politikas wihreem efot radufschahs domas, ka Egipte gaidama pahrgrosiba, kas leelu wehribu fazelschot wisa Giropā. Behz mincto palitikas wihru domahm Egipte tahda pahrgrosiba gaidama: Waj Anglija grihot waj negrihot, beigās winai tatschu Egipte pilnigi janem sawa pahrwaldishana, ja wina negrihot, ka leelatas jufas iszetees Egipte. Tomehr Anglija ahtraki negrihot Egiptes leetas eemaisitees, eekam wina nebuschot par scho leetu ar zitahm leelwalstim farunajusees. Sinams kad Anglija eemaisitees Egiptes leetas, tad wina ari few Egipti raudsihs peesawinatees.

Telegrafa sinas.

Peterburga, 4. janwari. "Wald. Wehstnefis" issino kara-leetu ministra sinojumu pee senata par eewedamo likumu no 24. oktobra 1876. g., kas sihmejahs us kara-sirgu flaitta pawairofchanu kara buhschanā, ar dascheem pahrgrosijumeem Donas kasaku apgabala.

— Us Jerusalemes patriarcha Mikodemus usajinajumu teel nauda lasita preeksch buhwejamas basnizas Peterburgā, kas pehz isflata lihdsinees Jerusalemes Swehta Kapa basnizai.

Kā awises sino, tad mineta basniza tikschot bu weta 10 werstes no Peterburgas pee Zarfko Sela dselszeta.

Mogikewa-Podolska, 3. janwari. Wairaf notikufschu nelahrtibu dehft brandwihna brufschds, ir nosazita pahraudsiba par gubernas wifu brufschu kontroli.

mums isflattijahs, jo meests ar kahdeem 3000 eedfihwotaju un walts ar wairaf ne ka 6000 dwehseku palika nu bes ahrsta, ar wahrdu falot, muhsu flimneeki palika pahra felscheru un dauds pubhschtotaju nagos. Pehz kahdahm nedelahm pee mums nobrauzja Dr. med. Scheineffon fgs, lai gan wehl jauns, bet kreetnis wihrs sawas suaschanas. Bet kad barons wina nepeenehima ari par muischas ahrstu, tad Scheineffon kungs atstahja muhsu nowadu un aisgahja uf Talseem. Krisburgas barons preelsh fewis un sawas faines par ahrstu peenehima bijuscho Zefwainas Dr. G. Egu; bet walts un meests wehl arweenu bes daktera, jo G. kungs esot wineem dascha fina nepatihkams un tadeht no ta pa eespehjai atraujahs. Tadeht Krisburgas walts un meesta wispahriga wehleschanahs paleel, kaut jel drihsa laika kahds kreetnis ahrsts pee mums nomestos uf dsihwi. — Basnijas fina ari mums leels negadijeens. Jaw ilgu laiku muhsu draudses mahzitajs slipri fassimis, ta ka draudsei, kura wairaf ne ka 17,000 dwehseku, japaleel wairaf fwehtdeenu bes mahzitaja, zaur lo dascham labam rodahs nezereti schlehrsti. Ta p. peem. no Lihwanes, kahdas 35 werstes no Krisburgas, weens bruhdes pahris 3 fwehtdeenahs pehz rindas sabrauzja uf laulibu. Tadeht ween, ka negadijahs mahzitaja, kas waretu laulibu isdarit. Par wisu adwentes laiku, seemas fwehtkeem, jaungadu mums Deewa wahrdi no lanzeles teel atmehti tilpat beeschi, ka pabehrneem gahrds kumofs, jo fwehseku draudschu mahzitajeem pascheem deesgan darba sawas draudses. No augschminetahm fwehtdeenahm pee mums til otra adwente un otrds seemas fwehtkds dabujam spredikus dsiredet. Dresha adwente, kura ari Deewa kalposchana bija sludinata, jaw festdeenā un wehl fwehtdeenahs rihā bija 1013 deewaldneeki peerakstiti, bet kad fwehshais mahzitajs ne-atbrauzja, tad muhsu paschu mahzitajs, kuresch jaw tistahk atspirdsis, bijis teem wina dsihwolli pee deewalda; bet telpas truhkuma un zitu apstaklu deht til kahdi 200 warejuschi pee-eet; ziti aishraufuschu mahjas tapat. Daudis kurn, ka til leela draudse neteefot paliga mahzitajs turets.

(B. W.)

Pehz pastahwoschu preelshkrastu Kursemes Gubernas-komistja kara-deenasta leetas scho sludinajumu laisch wiseem teem, kam tas janem wehra un japeepilda:

1) Wiseem wihreescheem, kas 1863. g. dsimuschi, 1884. gada ja-eet pee loseschanas un pehz tam ja-ispilda kara-deenests (kara-deenasta likuma art. 103).

2) Teem is muischneeku un efsentu kahrtas, kas 1863. gada dsimuschi, ja-aggahda, ja tee to lihds schim jaw neubtu darijuschi, tuhliit leezibas-raksti par to, ka wini peerakstiti pee kahda fasaufschanas-aprinka (art. 95, 96 un 97).

3) Teem, kas 1863. g. dsimuschi un peeder pee pilsehtu draudschm, ja tas lihds schim jaw neubtu notizis no wini pilsehtuteefahm (kas pee tabs peeder) ja-isluhdsahs leezibas-raksti par wini peerakstischam pee fasaufschanas-aprinka. Pee wini luhgschanas-raksteem wineem ja-eesneeds ari skolas-atefts un dsimschanas sime (art. 96 un 99). Bet Schihdeem, kuri pee Kursemes gubernas peeder, pehz Wisangtatas pawehles no 3. februara 1876 (fl. 54 ukasa krahjuma no

1876), jaluhds wini dsihwes weetas pilsehtu jeb lauku pagastu-waldes, lai teem isdotu leezibas par wini peerakstischami.

4) Teem, kas kara-deenasta ne tilai fasaufschanas-aprinki, pee kura wini peerakstiti, bet zita kahda aprinki wehlahs ispidit, tahda wehleschanahs wehlalais lihds 15. janwarim 1884 zaur rakstu japeerahda, proti: teem, kas peeder pee pilsehtu draudschm un laukupagasteem — pilsehtas un pagasta-waldei tapat tand no wineem iswehleta jaunā aprinki, ka ari tant aprinki, kur wini peerakstiti, bet muischneekem un efsenteem wini wehleschanahs ar rakstu japeemelde aprinkakomistjai kara-deenasta leetas tillab weena ka ari otra aprinki (art. 119 un 120).

5) Wiseem pee pilsehtu-draudschm un laukupagasteem peederofschem familijas-preelshneekem top peelodinats, tahm pilsehtas un pagastu-waldechm, kur wini peerakstiti, par wisahm beidsama gada laika wini familijas notifikscham pahrgrosischanam, bet it ih-paschi par peedsimuscheem un miruscheem bes nekahdas kaweschanas eefneegt peerahdsichanu lihds ar dsimschanas un mirschanas simehm, lai familijas-listes ka peenahlahs war pahrtaitit un fastahdit. Tahda peerahdsichana familijas-preelshneekem ja-isdara ari uf preelshu latru reis tuhliit, kad kahda pahrgrosischana wini familijas noteel. Be poliziam buhs tos familijas-preelshneekus, kas newarehs peerahdit, ka wini scho pawehli ispididjuschi, fobit pehz likuma (fl. ukasu krahjumu no 1874. g. Nr. 126).

No Schibes pagasta wezala dabujahm schahdu rakstu: Zsigahjuscha gada Walfs 48. numura no weena J. A—z finots (schi fina ari usnemta „Mahjas Weesi“) no schejeenes pagasta wezala, ka tas zaur sawu ne-usmanibu kahdai jaunai meitai laupijis godu.

Uf tahdu nepareisu sinojumu gribu isfkaidroscham dot:

Schejeenes pagasta waldei atnahja raksts no Rigas polizijas medizinas nodakas, pehz kura tila usdots schai paschai pagasta waldei, lai fuhita turp uf flimnizu „Alexanders-höhe“, waj pee minetas polizijas nodakas weenu delegatu, kas waretu fanemt pahris mehneschu wezu behru, kuresch no weenas pee schi pagasta peederigas meitas, ar wahrdu D. M. tur atstahs tizis, paschai isbehgot. Uf to nu schi pagasta walde, sawas familijas listes zaurluhkodama, tahdu pee schi pagasta peederigu ne-atrasdama, atbildeja, ka tahda scheid nepeeder un leeta schipufigi netila wairs eewehrota.

Tandehk apalscha parakstijuscham pagasta wezalam, tahdu wehtijumu lasot, zits nefas ne-atlikahs, ka zaur scho sinojumu zeen. publilai sawu newainibu isfkaidrot. —

Zhpaschi wehl winsch newar atstahk nepeebildinatu:

- 1) ka winsch sawa laika nelad mineta Miltin muischa, nedf darischanas nedf ari kahda zita eemesla deht bijis, ko tureenes muischas walde ari jaw ap-leezinajusi, un
- 2) ka mineta raksta sinotajs zaur peenahzigas teefas pee atbildes tiks faukts.

Schibe, 23. dezembri 1883. gada.
Pagasta wezalais: Janne Silbent.

No Kuldigas. Schejeenes Sadraudfiga Beedriba 4. dezembri 1883. g. notureja kahrtigu general-fapulzi. Is gada pahrfkata ir redsams, ka Kuldigas Sadraudfiga

Beedriba sawas pastahweschanas pirmā gada, f. i. no 28. novembra 1882. g. lihds 30. novembrim 1883. g. ir eenehmusi: 1158 r. 68 f. — isdewusi: 1134 r. 5 kap., atlikums uf 1. dezembri 1883. g. palika skaidra nauda 24 r. 63 f. — Beedru tagad ir 91; beedru maksa tila nospreesta uf nahkoschu gadu, ka ari lihds schim, 3 r. par gadu. — Nehkinuma gada bija: 5 general-fapulzes un 20 preelshneezibas fapulzes; teatris tila israhdits 3 reises; 5 dantschu jeb weefigi wakari; 1 satumu fwehtki un 1 jautajumu isfkaidroschanas wakars. Gewehrojot schahs beedribas pastahweschanas pirmā gada daschdaschadas gruhitibas un leefas nopuhleschanahs ar beedribas mahjas nomaichanu un ekonomu peenemschanu, wajadsigo mehbehu un zitu inventarijas eegahdascham preelsh beedribas telpahm, ir redsams, ka preelshneeziba no sawas puses ruhpiigi ir gahdajusi par beedribas mehka faneegschanu. Tadeht es, tagadejahs preelshneezibas presidents, turu par peenahzigu, klaji isfazit pateizibu bijuschai preelshneezibai un wiseem ziteem, kuri kaut kahdi un zif leela mehra, kam eespehjam, pagahjuscha gada ruhpejuschees pahrschahs beedribas selscham un usplauscham. Zeru, ka schini gada wairotees beedru flaits un wehleschanahs, latram pehz sawas eespehshanas nepeefuhstoschi gahdat pahrschahs beedribas labklahjibu.

(B.)

No Kreewu-Pruhschu robeschahm kahda ahrsemes awise pasneeds schahdu sinu, 25. dezembri rakstite: Tila roka dabuts leelaks konterbandes fuhrijums, kas schejeenes weikalneekem dauds ko dod runat. Preelsh kahdahm decnahm Kreewu tulles nama Ribarti teel nodota leela lasta ar spitschleem, kas no tulles eerehdneem teef apskatita un aisschgeleta un tad uguns droscha weeta no likta un kad dselsszela brauzens gahja projam, tad spitschlu lastu celila wagoni, kur tahdas prezes un fuhrijums eeseel, kas weegli war aisdegtees. Ne-ilgi pehz tam atnahk pa telegrafu sina, ka aisschhiita lasta ne-esot bijuschas spitschlas, bet konterbande eelshā, proti bes tulles efoschas sihda-leetas. Teel tuhliit laista sina, lai mineto lastu ap-tura un atpaka fuhita uf Riberti. Tas ari noteel un lastu atdarot atrod eelshā konterbandi, proti par kahdeem 30,000 rubl. netulletu sihda leetu un spitschu.

Peterburgā, 2. janwari. Pee schihs deenas 5proz. premiju aisdewuma islofeschanas winnesti krita uf schahdeem numureem:

200,000 rbl. uf Nr.	5,303—23.
75,000 " " "	11,217—6.
40,000 " " "	8,149—35.
25,000 " " "	962—34.
3 winnesti a	10,000 rubl. uf Nr.
18,296 37,	19,384 27,
12,609 44.	5 winnesti a
8,000 rubl. uf Nr.	10,173 22,
17,856 22,	8,841 5,
15,172 21,	19,064 28.
8 winnesti a	5,000 rubl. uf Nr.
15,628 7,	8,651 35,
14,704 4,	17,594 33,
10,789 18,	13,259 11,
19,463 6,	2,673 28.
20 winnesti a	1000 rubl. uf Nr.
4778 48,	16428 16,
10290 43,	2599 15,
15261 40,	18352 40,
7893 5,	11772 27,
12885 21,	12276 22,
6932 42,	17520 8,
12317 24,	16894 3,
19953 18,	19443 16,
5429 24,	11616 9,
2836 45,	4079 50.

Deemschehl tas daschäs weetas, it ihpafchi drihß pehz pagasta likumu eeweschanas, ir notizis. Tä mums p. p. finams wairal neta weens atgadjumis, tur usraugu-teesas pagasta weetneeku-pullkam strahpi peedraudot aistleeguse spreedt maktu no wina eezeltam pagasta pilnwarim prahwa pret muischas ihpafschneeku, jebfchu weetneeku-pullkam tas pehz likumeem tapat brihw darit, lä pilsehtu weetneekem pilsehtas labumä un lä kurai katrai teesibupersonai, fawas teesibas aistahwot un islarojot. Zaur tahdu aistleegumu dascha taifua leeta pagastam par kannu sandeta un papastu weetneeku droshiba un spreedumu brihwiba subd, likums par pagasta teesibu aistahweschamu paleel par tulfschu wahrdu. Skad jautajam, ar kahdu teesibu, pehz kahda likuma usraugu-teesas pagasta weetneeku-pullkam aistleedß, uf pagasta rehkinumu nospreest maktu pagasta pilnwarim, un pee tam wehl weetneekem peedraudet waj pat uslikt kahdu disziplinar-fodu, tad atbildes pat ar wislabalo grihu newar atrast. Pehz pag. lif. § 11, e weetneeku-pullkam atkants, „subdsibas list west un luhguma-rakstus list nodot pagasta leetas zaur ihpafchi iswehleteem fuhntneem,“ un tahtal punkte i. weetneeku-pullkam peeschfiv teesibu, „eezelt pilnwarus, kam pagasta leetas jastahw teesas preelshä.“ Protams, ka schee fuhntu un pilnwaru newar strahdat, brant, kawet laifu, tehret sawu naidu bes it nekahdas atlihdßibas. Tadeht weetneeku-pullks, atfauldamees uf sawu teesibu, nospreest, zil naudas preelsh pagasta isdoschanam wajadschß, un kahda wishß to nems“ (pag. lif. § 11, 1), nospreesch, zil naudas jadabuhn wina eezelteem fuhntneem un pilnwareem. Wina spreedums ari pehz ta pafcha likuma 12. § „dabuhn likumigu spehlu un ir ispidbams,“ bet muischas ihpafschneeks, pret kuru subdsiba zelta, atron, „ta tas spreedums nefa-eet ar likumeem, ka rahdabs pagasta labumam par postu“ un tadeht subdß par weetneeku-pullku pee usraugu-teesas. Kad nu schi ar muischas ihpafschneeku buhtu weenis prahtis un ari atsihtu, ka pagasta pilnwarim — fazisim kahdam breeßmigam Latweeschu adwokatam — naidu dot prahwa pret „dßimtskungu“ rahdabs „pagastam par postu,“ — lä tad schis pagastis lai aistahwetu fawas teesibas, west galä sawu prahwu? Par usraugu-teesas spreedumeem war gan 14 deenu laika subdsset pee gubernatora, bet libß tahda jautajumä galigs spreedums isnahzis, weetneeku pullks nedrihtß, ja negrib baudit fuhru disziplinar-fodu, pilnwarim nospreesto dot, un pa tam pagasta prahwa, las nu teel westa bes adwokata padoma un wadibas, ir sandeta. Mehß tß redßam, ka usraugu-teesas fodu-wara, no kuras weetneeku-pullkam jabihstahß, ismihzina wina likumigo darijumu-beihwibu un war fahpigi flahbet pagasta labumam. Ka pilsehtu weetneekem ari kahdu reis buhtu leegß, wina pilnwareem nospreest algn un ka tee, to daridami, buhtu ispelnijschees strahpi, tas libß schim wehl naw dsirdets.

Disziplinar-strahpes, lo usraugu-teesas, pehz muhsu domahm, usleel pretlikumigi pagasta weetneekem, wiswairal teel — zil mums finams — nospreestas talabad, ka weetneeku-pullks tuhdat ne-ispilda usraugu-teesas pawehles pagasta-leetas, bet atfauldamees uf pag. lif. § 32 tahß pahrfuhßß pee gubernatora. Skadeht likumu-deweßß tahdu pah-

fuhßßibu atkahwis, ja schis artikulß praktißlä dsihwe paleel bes seknes, tas naw protams. Schi likuma ne-eeweschana jeb ne-atfihschana, lä pawisam pagasta weetneeku-pulla spaidischana zaur disziplinar-strahpehm, kuras likums nebuht nepasihß, ahsuem muhsu fainneezibas pafschwaldibas pamatus. Zerrams, ka jaunäs usraugu-teesas eegrosot no Walßts waldibas taps laißti nosazijumi, las scho jautajumu pagastu labumä wisgaligi issehßis.

Beidsot mums wehl ja-apkaro alofchanahß, las daschds pagasta weetneeku-pullks eewefufees. Ir wini, lä gandrihß wisur lautpagastds, gan atsihtß, ka usraugu-teesahm pehz likuma naw brihw, pagasta weetneekem uslikt fodus; ka winahm turpretim tilai brihw, noseedßigus weetneekus, pehz pag. lif. § 30, pagaidam atzelt un nodot teesai; bet wini pahrlæzinati, ka dandß bailigaki esot kritt kriminal-teesas rokäs, neta zeest usraugu-teesas usliktäs disziplinar-strahpes. Ja tas tä buhtu, tad usraugu-teesahm ari par weetneekem buhtu zaur likumeem strahpes-wara peeschkirta. Bet leeta tß stahw gluschi otradi. Usraugu-teesas war uslikt strahpi par katra winas nosazijuma ne-ispildischamu, weena alga, waj tas ar likumeem fastan waj ne. Par spreedumu war subdsset. Kriminal-teesai turpretim flaidri ja-ismellß, waj ne-ispilditais nosazijums ari bija laißß pehz likuma un waj ussteptä noseedßiba teescham notikufe. Bet ta ir leela starpiba. Tä p. p. neweena kriminal-teesas ne-uslikt fodu par tam, ka weetneeku-pullks likumu un sawu likumigo darijumu robeschäs nospreedis maktu pagasta pilnwarim prahwas-leetas pret muischas ihpafschneeku, nedß ari par tam, ka pagasta weetneeku-pullks likumiga laika un wishß pahrfuhßßis usraugu-teesas spreedumu.

Jautajums par pagasta weetneeku-pulla teesibahm un stahwolli pret usraugu-teesu ir tä fatot nenobeidsams, bet schini reißä lai peeteel ar to, lo esam pasneegusch.

„Teesu Wehßnescha“ redaktors, G. Matera lungs, las jaw daschu labu rakstu „Mahjas Weesi“ pasneedßis, ari scho teizamo rakstu draudßigi nowehßejis „Mahjas Weesa“ lasitajem.

Rigas Latweeschu krahschanas un aisdoschanas kafe.

Rigas Latweeschu tautißlä dsihwe pehbeids peezpadßmit gaddß jauki ussehßufe. Pehz tam, kad mahzitee un ziti schejeenes Latweeschu wihri, kureem firdß karßti plust preelsh fawas tautas un kureem ruhß Latweeschu isglibtiba un labklahjiba, bija dibinajusch wißpahrigo Latweeschu beedribu, pehz tam schß Rigä dibinajahß leels flaits daschadu beedribu, kuras saweenteem spehkeem teel strahdats, gan preelsh sawstarpigä, gan wißpahrigä labuma. Un ikweena no schahm beedribahm war usrahdit wairal waj masal jauku panahßumu. Ridseneeku preelshfihme pamodinajufe ari zitu pilsehtu un lauku Latweeschus, un tur ari pehdejä laika zehßufschahß daschadas beedribas, tä ka war preegates par to, ka Latweeschu wißpahrigi fahßusch atsiht beedribu wehrtibu un swaru un noprast, ka tilai saweenteem spehkeem war panahß lo labu un kreetnu, ka tilai tad, kad weens strahda preelsh wiseem un wiß preelsh weena, wißpahriga labklahjiba wairojahß.

Sinams gan, ka tee, kuru aif pafschlabuma un zitadeem noluhkeem labpraht ne-eereßß tahdu Latweeschu weenprahtigu darbibu, zenschahß Latweeschu beedribas ispanßß par bißtamahm un zelt tahm schlebrßßus, las ihpafchi pehdejä laika beeschu notizis, kam gan tee neweena beedribai naw spehuschu peerahdit nelikumibas. Latweeschu prot atsiht pateizigi angßtäs Waldibas schelastibu, kura ruhpedamahß par pawalßneeku labklahjibu, teem labpraht wehßjufe dibinat beedribas; Latweeschu sina, las wini peenahßums, un tadeht fawas beedribas ar labu apdomu jargajahß pahrlahpt robeschas, lo statuti tahm sprandusch. Ja, Latweeschu „moduschees uf jaunü, jauku dsihwi,“ tos modinajis laika gars.

Mans noluhßß ar schihm rindahm ir tas, zeen. lasitajus eepasihßtinat ar kahdu jaunako Rigas Latweeschu sawstarpigahß fabeedribas bißgli, ar kahdu beedribu, kuras truhßumu schejeenes Latweeschu, ihpafchi nahagaläs schkiras laudis un roßpelni jaw fen fajuta fahpigi. Schi beedriba sawzahßß par „Rigas Latweeschu amatneeku palhdßibas beedribas krahschanas un aisdoschanas kafi.“

Kad 1879. gadä Rigas Latweeschu amatneeku palihdsibas beedriba eefahßa sawu darbibu, kad schi beedriba, pee kuras peedalijahß neween Latweeschu amatneeki, bet ari zitu lahrtas lozekli un daschi eewehrojamalee Latweeschu wihri, ihßä laika bija eegumufe prahwu kapitalu, tad wina zehßahß domas, dibinat ari tahdu kafi, kura tee, kam kahdi rublißchi atleekahß, waretu tos noguldit uf augkeem, un is kuras tee, kam wajadsiba, par maj prozentehm waretu dabut naidu aifneetees.

Tika iswehleta komiteja, kurai usdewa, gahdat par tahdas kafes statutu fastahdsichamu. Daschi mahzitakee Latweeschu wihri un leetas prateji palihdsjeja ar padomeem schai komitejai. Statuti tila sawastiti, apspreeßti un tad eefneegti Augßtai Waldibai deht apstiprinaschanas. Pawafara 1883. gadä apstiprinattee statuti atnahza no Peterburgas un dalibneeki iswehßeja pagaidu direkßiju, kurai usdewa, peenemt jaunus dalibneekus un fastahrtot beedribas darischanas. Dalibneeku flaits drihßä laika peeauga til dsichens, ka pagaidu direkßija, pehz statutu nosazijuma, 250 rublu leelu pamata kapitalu wareja eemalfat krona bankas Rigas nodafai un usfahßt sawas darischanas. Kad septembri tai pafchä gadä pagaidu direkßija sawauza dalibneeku general-fapulzi deht ihßtas direkßijas un rewidentu eezelshanas, tad israhdijahß, ka dalibneeku flaits bija jaw 120 wihru leels pullks un pagaidu direkßija ar labu sekmi bija apgrosijufe ihßti eewehrojantu summu, ka dalibneeki ar preeku wareja pahrlæzinatteeß, ka beedribai kupla nahßamiba. Kafes ihßta direkßija, kura fastahw is schahbeem, pilnigi ustigameem un leetas prateju kungeem: grahmatu pahrdotawas ihpafschneeks Buhßischu Gederts, adwokats Sakits, namu ihpafschneeks Chr. Berg, tirgotajs Mekschewß, namdaris un nama ihpafschneeks Mednis, un par grahmatu wedeju Struhma lungs, libßß schim bauta dalibneeku pilnu ustizibu un wada ar labako sekmi kafes darischanas, kuras weentmehr wairojahßß un usplaußß. Lai wisflaidraki peerahditu kafes darischanu fel-

